

**ARBETSMARKNADS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 6/2002 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lagar
om ändring av sjöarbetstidslagen, lagen om ar-
betstiden på fartyg i inrikesfart och sjömansla-
gen**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 oktober 2002 en proposition med förslag till lagar om ändring av sjöarbetstidslagen, lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart och sjömanslagen (RP 166/2002 rd) till arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Tarja Kröger, arbetsministeriet

- biträdande avdelningschef Raimo Kurki, kommunikationsministeriet
- ombudsman Ritva Lähdesmäki, Finlands Maskinbefälsförbund
- ombudsman Veikko Trast, Finlands Skeppsbefälsförbund
- ordförande Simo Zitting, Finlands Sjömans-Union rf
- tf. verkställande direktör Henrik Lönnqvist, Finlands Rederiförening
- arbetsmarknadsombudet Kimo Kostiainen, Ålands Redarförening.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart kompletteras med bestämmelser om att arbetsgivaren skall försöka ordna deltidsarbete för arbetstagare som för att gå i deltidspension vill utföra deltidsarbete.

I sjömanslagen föreslås en ändring för att genomföra partiell vårdledighet i sjöarbetslagstiftningen.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2003.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen med följande ändringsförslag.

Sjöfararnas intresse för att gå i deltidspension har gjort det nödvändigt att ordna arbetstiderna så att de har kunnat förkorta sin periodiserade arbetstid enligt de krav som pensionsarrangemangen ställer. Parterna i kollektivavtalen har beträffande deltidarbete och deltidspension kommit överens om att de anställda utför hälften av den ordinarie arbetstiden för en anställd i heltidsarbete. I praktiken betyder det att två deltidsanställda delar på en heltidsanställds arbete så att när den ena är i arbete har den andra sin pensionsperiod.

Arbetstidslagen tillämpas inte på sjömäns anställningar och därför föreslås sjöarbetstidslagen och lagen om arbetstiden på fartyg i inrikesfart bli kompletterade med bestämmelser om att arbetsgivaren skall försöka ordna arbetet så att den anställda kan utföra deltidarbete om han eller hon vill gå i deltidspension.

Utskottet ser det som mycket viktigt att också sjöfarare när de så önskar kan utnyttja möjligheterna till att arbeta deltid och åtnjuta deltidspension. Deltidsarrangemangen kan för sin del hjälpa vår inhemska sjöfart att konkurrera om erfarna, yrkesskickliga arbetstagare och hjälpa åldrande anställda att orka så länge som möjligt i arbetslivet.

Partiell vårdledighet

Regeringen föreslår att sjömanslagen kompletteras med bestämmelser om partiell vårdledighet.

För att arbete och familjeliv skall kunna anpassas till varandra är det enligt utskottets mening viktigt att också sjöfarare får möjlighet till partiell vårdledighet. I praktiken bör partiell vårdledighet kunna genomföras för sjöfarare genom samma typ av lösningar som deltidspensioner.

I lagtekniskt hänseende föreslås partiell vårdledighet bli genomförd i linje med systematiken i arbetsavtalslagen genom att sjömanslagen kompletteras med en ny 32 c §, varvid nuvarande 32 c—32 f § blir 32 d—32 g §. Det betyder att bestämmelsen om partiell vårdledighet placeras mitt bland bestämmelserna om familjeledigheter och att bestämmelserna om tillfällig vårdledighet, frånvaro på grund trängande familjeskäl samt familjeledighetsbestämmelsernas tvingande natur och lönebetalningsskyldigheten under familjeledighet numreras på nytt.

Utskottet anser att det i lagtekniskt hänseende vore mera motiverat att ta in bestämmelser om partiell vårdledighet som 3—5 mom. i paragraf 32 b § om vårdledighet. På detta sätt kan eventuell oreda undvikas och då behöver inte heller hänvisningsbestämmelserna i olika lagrum ändras enligt den nya paragrafnumreringen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår arbetsmarknads- och jämställdhetsutskottet

att det första och andra lagförslaget godkänns utan ändringar och

att det tredje lagförslaget godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

3.

Lag

om ändring av 32 b § sjömanslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjömanslagen av den 7 juni 1978 (423/1978) rubriken för 32 b §, sådan den lyder i lag 26/1999 och
fogas till 32 b §, sådan den lyder i nämnda lag 26/1999, nya 3—5 mom., som följer:

32 b § (Ny)

Vårdledighet och partiell vårdledighet

— — — — —
(3—5 mom. som 32 c § 1—3 mom. i RP)

32 c §

(Utesl.)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 15 oktober 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jouko Skinnari /sd
vordf. Raija Vahasalo /saml
medl. Tuula Haatainen /sd
Pertti Hemmilä /saml
Leea Hiltunen /kd
Anne Holmlund /saml
Anne Huotari /vänst
Kyösti Karjula /cent

Esa Lahtela /sd
Pertti Mäki-Hakola /saml
Petri Neittaanmäki /cent
Håkan Nordman /sv
Pirkko Peltomo /sd
Tero Rönni /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Jaana Ylä-Mononen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Ritva Bäckström.